

አድራሻዎን ገንብደላ ተአምናዶ?

ፖለቲካ ስሉስ ዓለም ኩሉግዜ ብጠርበሽበሽ።ሓዲ መራሒ ኣብ 5 ዓመት ዘይአክል 2 ውድባት ፈጠሩ እንታይ ውሕስነት ኣለዎ ኣብ ሳልሳይ ከምታ ድልዎቱ ክሰልጡ።ምፍጣረን እኮ ኣይኮነን ጸገም። እቲ ጸገም እተን ዝፈጥርዎን ውድባት ብቅያሶም መቲርም መዚኖም ክፈጥርዎን ይደልዩ።እቲ መውደቕ ድማ ናቱ ዘይተጸበይዎ መገዲ የጋጥሞ ከምሳቤን ድማ ምፍንጫል ገጹ የምርሕ።እዚ ቃለመጠይቅ ናይ ኣቶ ኣድራሻዎ ዘይረከዩ ሰብ የለን።ብሓዲሩ እቲ መልእኽቲ ናቱ ፡ናቱ ውድብ፡ ናቱ ሐዘኣቲ «ከም ዓለሙ» ክውንን ይደሊ ኣሎ።እዋእ እቲ ዝቀደሚ እንታይ ኮይንካ፡እቲ ዝቀደሚ ዘይተጸበይ፡ክንደይ ውድባት ምፍጣር ኣሎ ዝብል ሕቶ ኩሉ ሰብ ብቀጻሊ ካብ ህዝቢ ስለዝመጽእ ነታ ትምስረት ሓዳስ ውድብ ዝኸውን መከላኸሊን መቀራረቢ ባይታ ንመጻኢ ዝጠቅማ ቃለ መጠይቅ ይመስል።እቲ ዘሕዝን ግን እዘን ወገወሒ ጸብሒ ዝቀላ ውድባትና ኣብ ልዕሊ ዲክታተር ብዝመዝገብኦ ቅያ ፍናን ለቢሰን ብንቡር መንገዲ ክንዲ ዝውለዱ፡ንመሳርሕተን መሳዝብተን ደርቂሰን ኣጥቂዩን ብኦፕራሽን ይውለዱ። እቲ ግዳይ እዚ ዝኾነ ኣባል ድማ ኣብ 2 ጥራሕ ዘይኮነ ኣብ 3 ይምቀል።እቲ ሳልሳይ ሰብ ዘይዛረበሉ እቲ እዝጉ ኣውዲቁ ይትረፈኒ ኩሉ ዝብል ይኸውን። እስከ ሕልፍሕልፍ ኢልና እዚ ዝቀረቤ ሓሳብ ሓዳስ ውድብ ንርኣዮ።

እቲ ዘቕረቡዎ ርእይቶ፡ ኣብ ኣብቲ ዝቐዎም መሪሕነት 50% ኣሰላም 50% ከኣ ክርስትያን ክኾኑ ኣለዎም፡ ኢልና ክንሰማምዎም ኣለና፡ ዝብልዮ ኔሩ። እዚ ርእይቶዚ ነጺዦ። እቶም ንዕሉ ዘቕረቡ ብጸት ካብ ቅንዕናን፡ ንሕናውን ቦታ ክንረክብ ኣለና ካብ ዝብልን እንተ ዘይኩይኑ፡ ካልእ ፖለቲካዊ ሓልክታት ዘለዎም ኣይኩኑን። እዚ ዘቕረብዎ ሓሳብ ጉባኤ ከይተበገሱ ኣሓንኪሶሞ። እማሜ ናይዞም ካብ ኣሜሪካን ኤውሮጳን ዝመጹ ዘይቅዱስ ክንሱ ብኸመይ ካብ ቅንዕና ዝተበገሰዩ ኢልካ ክንዲ ብጹሕ ውላድካ ትምሕል። ነስኻ እቲ ጉዳይ ኣለርጂ ስለዘምጸኣልካ ነጺግካዮ። ግርም ነፍስኻ ኣውጺእካ ክተብቅዕ ተመሊስካ ናይዞም ዝጠሰጠሰ ሓሳብ ሓቂፎም ዝመጹ ከም መሰረታትካ ክትሓቁፎም ስለዝደለኻ ነቲ ሰራም ሓሳብም ድምር ክትምርጻዎ ሃቂንካ።እሞ ጌጋ የብሎምን እስኻውን ንይምሰሎ ኢኻ ነጺግካዮ ።ዝገደደ እቲ ጉዳይ ቅድሚ ጉባኤ ምእታዉ መንደግት ሒዘዎ ዝጸንሑ ኣድራሻዎ እቲ ፍሽለት ንመን ሓላፍነት ኣሸኪምዎ ንተግዘቡ።

እምበኣርክስ፡ እቲ ሓቂ ክኸገረካ፡ እዚ ናይ ሰለስተ ውድባት “ሓድነት” መጺኡ ነቲ ኩነታት እንተ ዘይትኩሶ፡ እቲ ናይ ባይቶ ኣኼባ ንክገበርን ኣብ ባይቶ ሽግራትና ክንፈትሕን፡ ብቐዳምነት ዝጠለብኩ ኣነ እየ። ግን ከኣ፡ እቲ ኩነታት ምስተተኩሶ፡ ኩልና ክንሃድእ እየ ክንሃድእ ጸውዒ ኢልካ።ካልእ ምርጫውን ኣይነበረካን።እቲሰብን እዝግን ዘይፈትዎ ፋሕ ካብ ኮነ ተመሊካ ክሕፈስ ዘይኮነ እቲ ፋሕ ዘበለ ብህዝቢ ከይጽላእ ናይ ኣህዳሊ ሮል ክጸወት እቲ ዝተረኸበ ኣብ ንቡር ቦትኡ ክምለስ ዘይኮነ ጠመቱኡ ንመጻኢ መደባቱ ባይታ ዘቅነዒ ጥራሕ እዩ።ካብ ኣፍልጦኻ ወጻኢ፡ካብቲ ጉባኤኹም ዝሓንጸጸ እስትራተጂ፡ወላ እስኻ ኣይትካፈሎ ካብኡ ወጻኢ ብሕቡእ ንኣኹም ፋሕ ክብል ዝተበጸሑ ስምረት ኣይነበረን።

ናይ ምህዳእ ሮል ቅድሚ ፋሕ ምባል ቅንዕና፡ድሕሪኡ ዝድለ ሃስውሰው ግን ኩሉ ፈሊጣዊ ሞሳ ይመስል።

ብምግላጽ ርኢቶና ከም ዝምዝገበልና ጌርና ኢና። ኣብ መስርሕ ክዕረ ይክእል እዩ ዝብል እምነት እውን ኔሩና። ብተወሳኺ ንዓይ ከም ሰብ ቅድሚ ሕጂ ካብ ሰልፊ ዲሞክራሲ ስለዝወጽእኩ ሕጂ ነቲ ጉዳይ ተረረ ንምሓዙ ሰብኻ እንታይ ክብልኒ ዝብል ናይ ርእሸኻ ምድናን ስምዒት ከምዝነበረኒ ክሓብኣልካ ኣይደልን። ሓቂ ክኸገረካ እቲ ተፈጠሩ ዝነበረ ስምዒታት ሓድነት 3 ውድባት ተኪስዎ ምባል ኣይግድን።እቲ ብብጸትካ ዝቀረቤ ደኣ ከይከውን እቲ ሓቀንኛ ሰብ ፋሕ መበሊኹም።እዚኦም ድዮም ኮይንዎም ሓደስቲ መንእሰይ ወለዶ ናብ መሪሕነት ትትምህሮም ዝነበርካ። እዚም እንተኮይኖም ቅንዕናውን ነቶም ናይ ቀደም ኣረገውትና ይሕደገልና ዘብልዩ።ቡየን ኣቢልካ ምስከምዘዮም ኣብ መስርሕ ክዕረ እምነት ነይርካ።ነቲ ኣለርጂ ንዓኻን ንኤርትራን ዘምጽኡ ክንዲ ትኹንኖም ካብ ቅንዕና ዝተበገሱ ሓንቲ ሓልክታት የብሎምን ክትብል ከለኻ ካብ ክልተኹም፡ ካባኻን ካብ ብጸትካን ሓደኹም በዚ ጉባኤ ኤህም ኣይቀንዩን ኣሎ።ኣብቲ ባይቶ ውድብኩም ከምቲ ሓሳብም ፈርቂ ክርስትያን ምምጽኡም ኣይግደገምን ካብ ኣቦወንበርነት ንታሕቲ ስለዘይጽገቡቶም ምሳኻ ኣኼባ ድሕሪ 2 መዓልቲ «እቶም ትግርኛ ተዛረቡቲ» ኣይበልናካንዶ ክብሉ ተሰሚዖም።

ተማሂርናሉ ኣለና። ብተወሳኺ ምዞም ኩሎም ውድባትን ውልቀ ሰባትን ክንዋላእ ከለና መንእዩ መን ክንፈልጥ ኣክኢሉና እዩ። ንሸኻ ባዕልኻ ኩነታት ውድብና ኣብዚ ሰዓት ትርእዮ 'ዶየሸኻን። እቲ ውድብ በሊሑ እምበር ኣይጎደበን። ሰሊኑ እምበር ኣይነከዩን። እንዳ ፈለጥና ንኣትዎ ዝነበርና ሓደገኛ ፈተነታት ስለዝኾነ ንጣዕሰሉ ጉዳይ ኣይኮነን።

ኣብቲ ቀንዲ ሕቶኻ ክምለስ፡ ዘይግግቡን ዘይኣምነሉን እንቶይኑ፡ ከይብሉኒ ኢሊ ዝገድፎ ነገር ከምዘየለ ኣነጺረ ከብርሃልካ እፈቱ። ሕጂ ውን ዘይግግቡ እንቶይኑ ተጻዒደ ክኸይድ እየ ኢልካ ኣይትሕለም።

ውሒጅ እናሰላቅካ ይወስደካ።ውድብ አብ 2 ተገሚዑ ከሎ አይነክየን።ሀዘቢ አብ 2 ተገሚዑ ከሎ ሰሲኑ እንበር አይጎደመን ምባል ንምራል ስራዊትካ ንምሕያል ንምልዕዓል እንተኮይኑ ግርም።እሱዩ አሺሉ ተሪፍዎ ሓቂ ምባል ግን አይዘረባን።ብዘኾነ....

ሃ- ፈቲኻ ዝፈረምካዮ ውዕል አብ መንጎ ክትጥንጥኖ ከሎኻ ይቅረታ ክትሓትት ንቡር ነይሩ ከመይ ከምቲዝበልካዮ ፈሊጥካ ስለዝአቶኻዮ።

ለ- ፈሊጥካ ትገድፎ እንተሊኻ እውን ከም መሪሕ አካል ክትጠዓሰሉ አለካ ከመይ ከም መሪሕነት ነቲ መሰረታትካ አብ ዘይቅኑዕ መገዲ «ብፍላጥ» ስለዝመራሕካዮ።

ሐ- እንተ ነቶም መላፍንትኻም ከም ስልቲ ኢኻ ቀሪብካዮም ዘርኢ እንበር ናይ 3 ውድባት ንበይነን ምስማርሲ ተጓዳኢ አይነበረን ንባዕሉ። እቶም ዝተረፉ ድማ አብ ደስ ዝበሉም መርከቡኹም።

መ- ቀዳማይ ስሕታን ካልአይ ዕብዳን ካብ ዲ.ፒ ክትፍለ ከሎኻ ናይ ርእሰኻ ምድናን ስምዒት ከም ዘሕደርካ ተአሚንካ ጌና ብሕጂውን ብዘኾነ ይኹን ዘይሰማመዓኒ ማጆሪቲ ተገዚኤ ክኸይድኢዮ ኢልኩም አይትሕለሙ ክትብለና ከሎኻ ጌና ጉዳይ ሃገርናስ አብ ኢድ ወራዙት ከምዘየለ የረድአና።**መዓስዩ አድሓኖም አብ ሐደ መርገጽ ክጸኒዕ?**

አብ ኤህም ምስ ዘይፈልጦም ካብ ክድኩ፡ ምስካልኦት ዘይፈልጦም ውድባት አብ ፕሮግራም እንተ ደኣ ተሳማሚዕና፡ ከም ሓደገኛ ፈተነ ነዚ ጉዳይ ዘይንኣትወሉ ምክንያት የለን ዝብል ሰኑ-አእሙራዊ ኩነት እዩ፡ ብሀጃም ናብ ሓድነት ሓሙሽተ ውድባት ደሪኹኒ።

ዋና ከሎኻ መንገድ ህጃም ዝደፍአካ? ብፕሮግራም ምስ ዝቀርቡኻ ዲኻ ትኸይድ ወይስ ግድን ወለድኦም ክትጽብጽብ አለካ? ከምኡእንተኮይኑ አብ ኤህም ምስ ዘይትፈልጦም ክድካ ዝገደደ ድማ ምስ ዘይትፈልጦም ሓድነት 5 ውድባት ሓደገኛ ፈተነ ተዋዲልካ።ሕጂኻ ክንደናይ ፈሊጥካዮም ነዘም ሰብ ኪዳን እታ ሰድያ ናይ ኤህም ክወሃበካ ተከራኽር? ነሶም ግን ዘይፈልጡኻ ክንሶም ከም መክትል አቦ-ወንበር ኪዳን ክትኮኖም አሚኖምኻ።**አድሓኖም ደኣ ከመይ ኢሉ አብ ዓዲ ዘይፈልጦም ቦታ መክትል አቦ መንበር ተቀቢሉ ክጎግዝ ጸኒሑ? አብዚኹ መን ረኽበካ መን ደፊኡ ክትቅበል ገደደካ?**

ተ/ጋ አድሓኖም: መሰረታት፡ ሕጋዊ ስለ ዘይኩነን “ናይ ኮንትራባንዶ ሓድነት” ስለ ዝኸውነን ተቓዋሚዎም። እነ ከም አቦመንበር ግሃድኤ ዘይፈልጦ፣ አባላት ፈጻሚት ቤትጽሕፈትናን ባይቶናን መሰረታትናን ዘይፈልጡዎ ሓድነት ስለዘኾነ። ብተወሳኺ መሰረታትና እኮ ነቲ ሓድነት አይኮነን ተቓዋሚዎም፡ አብ ውሽጥና ዘሎ ሽግር ከይፈታሕና ናበይ ነብል አሎና ዝብል ቁንጅን ተባዕን ሕቶ አልዒሎም እዮም ተቓዋሚዎም።

እሶምዮም ጌና እቶም አብ ጉባኤ 50ካብ 100 ክስታን አስላም ዝብሉ ዝዎዓሉ ምስምስ መሰረታትካዮ።ናይ ኮንትራባንዳ ስምረት እዚ ቀቀሊሉዮ ባይቶ ብዓይኒ ሃይማኖት ክመቃቅሉ ዝወጠኑ ካብእም ካልእ ቁምነገር መን ይጸቡ? ንሓድነት እኮ አይተቃወሙን ኢልካ ካብ አመክንኻሎም ስለምንታይ አድሓኖም ማዕሬ ናይ ኮንትራባንዳ ዝብል ስያመ ክትህቦ ፈቲንካ?

ብዝወሓደ ወጻኢታት አብ ርእሰና ተምርኩስና ቃልስና ከነሰላሰል ንክእል ኢና። እዚ ካባና ተፈልዩ ዘሎ ሸኽኻ ውሽጣዊ ዓቕምታቱ ስለ ንፈልጦ፡ ቦቲ ሓደ ሸኽኻ ከኣ ዝኸተሉ ዘሎ መስመር እውን ርዳእ ስለ ዝኸውነ፡ ናይ ግዜ ሕቶ እዩምበር አብ መስርዕ እተን ዝሓቃ ውድባት ክስራዕ እዩ። እዚ ግዚዊ ውርቕርቕን ብልጭልጭን ነዊሕ ዝሰጉም አይኩነን። ስለዚ እቲ ኤህም ዝብል ስም ሒዝናዮ ንምቕጻል ብዙሕ ሽግር አይክህልዎን እዩ።

በዛ ምሕቃቅ ዝብልዎ ቃል ዝባህረርና አሎና።ናይ ረኢቶ ፍልሊይ ምህላው ንቡር ፖለቲካዊ አዘራርባዩ እንተ ምሕቃቅ ኢልካ ምዝራብ እም ኢ-ፖለቲካዊ ኢ-ዲፕሎማሲያዊ ዓይነት አዘራርባዩ።ካብ ዝሓቃቃ ውድባት ፡ትፈልጠን እንተልየን፡ እንታይ ክሲብና።ብጭቡጥክ እተን አብ መስሪዕ ምሕቃቅ ዝተፈርደለን ክንደየን ካብ አምጸእካዮ ደርጋሓዮ።ድሓርክ **አድሓኖም** ናቱ ውድብ ምስ መስሪተ ንኹለን ውድባት አይተርፍ ውልቀ ሰባት ሓሓሊፉ ነኻሺሱ ወዲእዎም ከመይኢሉ ተመሊሱ ምስኦም ክሰራሕዩ?ሀዘቢ ሎሚ አሸንጊይዶ ሐንቲ ዘይበቆለት ውድብ ቡተን አለዎ ዝበሃላ ከማን ርክቡ ከምቲ ዝበልካዮ ጉዳይ «ማይን ዘይትን» ከይኑሎ።ስለዚ ተመሊስካ ትረድኦ እብ መስርዕ ምሕቃቅ አይትእቶ።

ተ/ጋ አድሓኖም: ጥራጣራታት ክህሉ ይኸእል እዩ። ብርግጽውን እጥርጥር እዩ። ንሱን ሰራሕተኛታቱን፡ ካልኦት ንሱ ዘምጽኦም ሰባትን፡ አምራጺት ሽማግሌ ናይቲ ጉባኤ ኔሮም። ሽቡ ንሽቡ ከመይልካ መጸእካ ኢለ ምስ ሓተትኩም፡ አብ አፉን ዕርቡቱን፡ ንዓይ ዓብዱ ዓብደላ ንሸኻ አምራጺት ሽማግሌ ኢኻ ቸኸውን ምስበለኒ ዝተረዳዳእኩምሉ መሲሉኒ ሓራይ ኢሎ ኢሉኒ። እቲ

አብ ቃለመጠይቅ ዝገበሮ ተወክል ካብ ምቅብባል ቢሮ ወረቀት ሃሊፉ ካልእ ስራሕ ከምዘይነበሮ አብሪሁ።አስዒቡውን ዝርዝር አስማት ናይታ ዝነበረት አማራጺት ሽማግሌ

አነጻጻ። ልዕሊኩሉ ደማ ብሔደ ሰብ ዝበቁልን ዝጠፍኡን ውድብ ወይውን ሓደ ሰብ ኣብ ዝዘዎር ዝዘወር ውድብ ኢልካ ምጽውዑ የጠራጥር ኢሉ። እቲ ጉዳይ ግን ኣብ ደረጃ ጥርጠራ ብዘይ ሓንቲ ማሰራጫ ደው ኢሉ። ስለዚ እቶም ዝኸሱዎ ናቶም ረብሓን ጥቅምን እዩ መርተዖታት ክረኽቡ። እንተዘየለ ጥርጠራ ክሳብ ብጭብጢ ዘይተሰነዩ ኩሉሰብ ንጹህዮ።

ኣብ መደምደምታ ዘለኒ ለበዋ ንኣንባሳይር ኣድሓኖም ኮይኑ መሰረታቲ

- ዓብደላ ስነፍልጠታዊ ትንተና ናይቲ ኣብ ሱዳን ዝተበጽሑ መልሲ ካብ ዘይብሉ ንካስል ክተምርሑ ጊዜኹም ኮነ ጊዜ ካልኣት ምጥፋእ ነይሩ። ብስልቲ ምቅባልኩም ግን ሎሚ ሞራልቲ ሓርበኛ ሽዑ ዝተገዘበኩም ዝተሓጎሴ ዝዓለለ ሎሚ ንዓኹም ጥራሕ ዘይኮነ ብኹሉ ውድባት ኣጽሊእዎ።
- ኣድሓኖም ሓቀኛ ክትኸውን ትኽእል። ክይኑ ግን ብቀሊሉ ተቆሪንካ ትኸይድ ኣይትመስልን። ካብ ዲ.ፒ ብጌግኦም ርሒቀ ኢልካ። ኣብ ኤህም ቅድሚሕጂ ታሪኽም ሰሚዕካዮም ምስ ዘይትፈልጥ ከይኖምኻ ትፍለሎኻ። ኣብ ግሃድኤ እውን ከይግንብካ ብህጃም ተደፊእካ ኣቲኻ ብሰላሕታ ከእ ተንሳሕብ ኣሎኻ ።
- ጉባኤ ዝኣክል ብጥርጠራ ብሓደ ሰብ ውድብ ፈሪሱ ክበሃል ዘይ ምኽኑይ ዘረባዩ። ክብርን ተወፋይነትን መሰረታት ኮነ መሪሕነት ብዘየማትእ መምዘኒ ብቅዓት ኩሎም መሪሕ ተራ ዘለዎም ብዘይኣፈላላይ ደማ ተተንኪፉ። ብዚውን ህዝቢ ኣይተሓጎሰን።
- እቶም መጀመርያ ካብ ጨንፈር ሽረን ኢኣበባን ኣዋጅ ዘውጽኡ ስዒባምውን ካልኣት ከምዘቃልሕዎ እቲ ሓድነት 3 ውድባት ንበይኖም ካብዝብል ተሓላቅነት ነቁሉ። እቲ ሓቀኛ ምኽኒት ግን ድሒሩዩ መጸኢሉ። እሱ ደማ መሪሕነትና ብዘይኣፍልጦና ብኢደወነኑ ተሰማሚዑ ዝብል ኣርኪቡ። ኣብመወዳእታ ደማ ባዕልኻ እዚ ናይ ኮንተረባንዳ ሓድነት ብዝብል ስያሜ ንኤህም ከም ዝተኮሶ ኣረጋገጽካ። እቲ ኩነታት ካብ ምንጨፍ ሓሚሙ ከሎ ኣብ ሓድነት ምጽግዑ ጌጋዩ። እቶም ትማሊ ዝተሓለቅኩምሎም ሎሚ ንሓድነት ግሃድኤ ብኣዋጅ ከተባብዑ ይርከቡ «ኣዋጅ ሃሩን ተግዘብ» እዚውን እንታይ የረደእና ጠንቂ ፍልልይኩም ሓድነት 3 ውድባት ከምዘይነበራ ይሕብር። እሱ በይኑ እንተኮይኑ እስከ እዛ ውድብካ ምስዞም 2 ብሄራዊያን ውድባት ስመሩ እም እቲ ጌጋ ናብቶም ካልኣት ክነጸግዮ።
- መወዳእታ
እቲ ዘቅረቡለይ ሕቶ ከእ ንዓብደላ ኣድም ስጋብ ክንደይ ትኣምኖ ዝብል እዩ ኔሩ።

ኣብዚ እቲ ምእማን ንንታይ እዩ ኣድልዩ ኣይተነጸረን። ከይከዳዕ?፡ ኣሕሊፉ ምስጢር ከይህብ?፡ ቀደም ዘይትፈልጦ ከይትኸውን ፍጹም ኣየበርሄን ኣብ እንታይ ዝዓለመ ተኣማምነት እዩም ኣብ ሊዕሊ ዓብደላ ክተረጋግጸሎም ቅድሚ ጉባኤ ምእታዉ ዝሓተቱኻ። ብንጹር ተኣማምነት ኣበይ ከም ዘጉደሉ ስለዘይገለጸካዮ ፡ ካብቲ መንቀሊ ሓሳብ መሰረታትካ ብምብጋስ ነታ ቦታ ኣበወንበር ይገድፍ ድዩ ኣይገድፍን ኢሎም ከምዝሓተቱኻ ኢና ኣሽሪፍናዮ። ሓቂዶ ሓሶት?

ሰላምን ፍትሕን ንሃገርና ካብ በየነ ጀነቭ